

Prof. MIRIAM JEREB-BATAGELJ

Balantičev jubilej

Govor na Balantičevi proslavi v San Justu

*Iz ilovice, ki jo jug sprosti
v bežečih psalmih predpomladi,
si zgnetel me. Svetloba me teži
bolj kot čebele, ki šumé na bradi.*

*Prst in svetloba! In božje roke!
Iz tega je življenja dar, ki žge,
ki srečo nosi kakor mati med otroke,
ki ognja da, da kri je kot resje.*

Tako si Balantič odgovarja na vprašanje, ki si ga skoraj vsak človek, slej ko prej, zastavi. Morda se to dogaja v miru kontemplativnega veselja ali pa v notranjem vrtincu, ki ga povroča bližina možnega uničenja; vsekakor ne more se uiti glasu, ki sprašuje o Izvoru in o Namembnosti. Prst in svetloba sem, pravi Balantič; zemlja sem in večnost, ugotavlja Mauser.

Dá, naj bo nocoj naše osrednje zanimanje življenje, ki nam je bilo podarjeno, ki ognja da, ki srečo nosi tako kot starši med otroke. Srečo, katere izvor je v žrtvi in ne zgolj v užitku, v plemeniti ljubezni in ne samo v uživanju. Mislim tu na življenje v polnosti, v izobilju, na življenje, ki se razdaja, na tako, kot ga je živel France Balantič, mladostnik, kristjan, Slovenec, pesnik, domobranec. Balantič se je namreč dokopal do spoznanja, in o tem zgovorno priča prenekateri njegov verz, da fizična smrt, torej ta pred petdesetimi leti v Grahovem, ni konec, pač pa del življenja, prehod v večnost.

V Kamniku, Balantičevem rojstnem kraju, je bilo v dneh od 18. do 27. julija 1940 mogočno zborovanje Slovenske dijaške zveze. Kot član zveze se je Balantič udeleževal priprav in vseh srečanj v znamenju teh gesel: „hočemo biti predstraža našega rodu, nočemo, da bi ta narod, ki mu je Bog namenil tako važen kos zemlje, v teh časih z lastno malomarnostjo, individualistično privezanostjo in z uživaželjnostjo ne zapravljal življenjske sile, ki so mu jih v zadnjih sto letih razvili naši narodni prebuditelji...“ Ta zbor je 26. julija, kot stoji zapisano v dnevniku Slovenec, po mogočni bakljadi po mestu na Malem gradu zažgal veličasten kres. Ob svitu največjega ognja pa je tedaj vstal duhovni vodja zborovanja,

prof. Ehrlich, in naznanil hude čase preizkušnje, ki čakajo slovenski narod in krščanstvo, pokleknil pred goreči kres in v svitu plamenov kleče zmolil naprej častitljivi del rožnega venca „za slovenski narod“. In tam blizu je klečal tudi France Balantič, ki se je zavestno odločil slediti Kristusu. Hotel je biti kreposten, pristen človek. Človek, ki zvesto hodi po poti resnice in ljubezni. Nekdo, ki hoče ostvariti človeške zmožnosti v naravnem in nadnaravnem pogledu.

Pot pa ni lahka. Ne gre brez boja. Borba mu je sredstvo v službi ljubezni in kot taka je krepot.

Kot dokazuje njegova pesem „V vročici“ je doživetje boja med čistostjo in strastjo, kakor ga more občutiti globok človek ob erotičnem prebujanju, vzbudilo njegove pesniške ustvarjalne sile. „O Bog, usmili v svoji dobroti / in kani vame vse moči nekdanje, / zasuj prepade, vse brez dna kotanje, / ki vanje padam na brezkončni poti!“ poje pesnik.

Balantič je bil zdrav in pokončen fant. Poznal je ljubezen staršev in tudi tisto, ki vzcvete med fantom in dekletom. „Imel, marjetica, sem deklico, / prinesla vsako jutro je poljub / in me z bogato rjavimi lasmi / zapredla v žarke sanjanih obljub.“ Boril pa se je proti neuravnovešenosti in iskal v svojih verzih temelj, osnovo. Hotel se je otresti zemskih strasti in smrtne groze in preiti v duhovno pojmovanje življenja.

Če mu pozorno prisluhnemo, če sledimo razvoju, rasti, ki je prisotna v njegovem pesniškem opusu, ne moremo nikakor trditi, da je pesimist, mračnjak, saj je poln hrepenenja po svetlobi: „Studencev močnih, čistih sem željan, / rad bi napil se iz sončnega korita / in rad bi, da bi luč bila razlita / čez vso kot ajdov hleb črnó ravan.“ Kako pa naj potem razumemo besede literarnega kiritka Mitje Mejaka v Muževni stebliki, naslov Balantičeve pesniške zbirke, ki je izšla v Ljubljani leta 1948 in za katero se izdajatelj boji „da bi služila slovenski emigraciji, ki si prisvaja Balantiča, kot poligon za politične manipulacije zaradi neizpodbitnega dejstva, da je pesnik med vojno pripadal oboroženim samogenocidnim skupinam.“? Nad. na str. 2

Informacije iz Slovenije

V soboto, 20. septembra, je zborovala slovenska desnica v ljubljanskih Križankah. Udeleženci — od parlamentarnih strank se je zborovanja udeležila samo Slovenska ljudska stranka — so jasno povedali, da želi slovenska desnica skupaj s somišljeniki prevzeti oblast, v sedanjem trenutku pa je njihov cilj tudi podpreti Janeza Janšo „v njegovem neenakem boju z nasprotniki slovenstva“. V poseben memorandum, ki so ga sprejeli na zborovanju, so zapisali, da v Sloveniji potrebujemo pravično pravno državo, neodvisno sodstvo, uresničitev deklaracije o narodni spravi, odvzem neupravičenih privilegijev, zaščito razlaščenih delavcev, vrnitev nezakonito pridobljenega premoženja in odvzem neupravičeno pridobljenih državljanstev. Zaostri je treba pogoje za pridobivanje državljanstva, vrniti begunce v njihovo domovino, uveljaviti slovensko mejo na Mirni, skrbeti za ekološko čistost Slovenije, za Slovence v tujini ter za socialno urejeno in vojaško zaščiteno državo.

Slovensko desnico je zbranim — bilo jih je okoli 2000 — predstavil član Liberalne stranke Danijel Malenšek, številni drugi govorniki pa so zagotavljali, da prihod desnice na oblast ni več daleč.

V Kopru so se srečali predstavniki skupnosti obmejnih občinskih odborov Slovenskih krščanskih demokratov. Spregovoril je predsednik stranke Lojze Peterle, ki je rekel, da so krščanski demokrati kritični zlasti do nekaterih gospodarskih potez vlade. Rekel je tudi, da „smo v času, ki je izrazito primeren za razvoj nacionalne in socialne demagogije tako na desni kot na levi, žal pa to ne pelje nikamor.“ Slovenija bo šla naprej le v stabilnih političnih razmerah in vladi je treba omogočiti, da izpelje sanacijo bank, privatizacijo in druge naloge, ki bodo prispevale k stabilnosti. „V naši stranki nismo za predčasne volitve, ne ukvarjamo se z zamenjavo vlade, hočemo delati,“ je med drugim rekel Lojze Peterle.

Predsednika vlade dr. Janeza Drnovška je Temeljno sodišče v Mariboru prosilo za odvezo dolžnosti varovanja uradne ali vojaške tajnosti obdolženim v kazenskem postopku pred sodiščem v preiskavi orožarske afere v Mariboru. Predsednik vlade je pristal na to zahtevo sodišča in obdolžene odvezuje dolžnosti molčanja. Prav tako to stališče velja za vse sedanje in bivše funkcionarje državnih organov, uslužbence in druge delavce vlade, ki so bili ali so kakorkoli povezani s preiskavo konkretnega primera. Predsednik vlade pri svoji odločitvi izhaja iz stališč in ugotovitve vlade in političnega kolegija, po katerih vlada ali noben drug državni organ ni dal nobenega soglasja ali pokritja za nakup ali tranzit orožja, odkritega v Mariboru.

Pred parlamentarno komisijo, ki preiskuje zadevo HIT, so pričali tudi nekdanji direktor Službe državnega knjigovodstva Igor Omerza, predsednik komisije za finance in nekdanji minister Mitja Gaspari in še nekateri drugi, medtem ko se povabljeni predstavniki HIT-a razprave niso udeležili. Posebnih novosti ni bilo mogoče zvedeti. Z vprašanjem HIT-a pa je bilo povezano zasedanje odbora za finance, ki je obravnaval predlog zakona o igrah na srečo in razpra-

vjal o lastninjenju igralnic. Nekateri poslanci so menili, da bi bil zakon o igrah na srečo lahko, v kolikor bi bil sprejet, v ustreznih obliki prvi slovenskih protimafijski zakon.

Skupina anonimnih „poštenih policistov“, kot so podpisali, je naslovila na najvišje državne voditelje in na javnost pismo, ki naj bi končno razkrilo, kako tesno so nekateri vodilni policisti v Ljubljani povezani s podzemljem. Priložili so tudi 15 strani dolgo poročilo notranje zaščite o povezanosti delavcev organov za notranje zadeve s kriminalci. Sporočajo, da se kljub preiskavi notranje zaščite, ki je potrdila sume, doslej ni zgodilo nič. Skoraj vsi šefi so ostali na položajih, nekateri pa so celo napredovali. Zato so ocenili, da je tak način obveščanja javnosti edina možnost, da bi rešili čast policistov, kajti med njimi je kljub slabim plačam in velikemu tveganju velika večina poštenih ljudi.

Državni zbor je 16. septembra nadaljeval julijsko sejo. Najprej je bila živahna razprava o krčenju pravic v delovnem razmerju. Državni zbor se je z večino odločil proti skrajšanju odpovednega roka — tako da naj bi bil po sprejetju prenovljenega zakona o delovnih razmerjih še vedno dolg 6 mesecev in ne tri. Vročje je bilo tudi ob predlaganih spremembah stanovanjskega zakona. Poslanci so odločili, da se mora vlada še enkrat lotiti dela in to pripraviti.

Zaradi zadnjih spopadov na Hrvaškem Slovenija ni pripravila posebnih ukrepov za varovanje meje, kajti to mejo že nekaj časa intenzivno varuje. Tudi jedrska elektrarna Krško ima pripravljen program ukrepanja v primeru bombnih napadov. Sicer pa je bilo v prejšnjih dneh na slovenski strani tudi precej hrvaških avtomobilov, kajti ljudje so se umikali pred nevarnostjo. S slovenskega obrambnega ministrstva pa so sporočili, da je imel v sredo 24. oklepno mehanizirani bataljon pri letališču Cerklje pri Brežicah vojaško vajo. Zanje so se odločili zaradi obnovljenih spopadov v neposredni bližini meje. Zaradi njih je obrambno ministrstvo tudi pospešilo redni proces usposabljanja nekaterih vojaških enot.

Na obisku v Sloveniji se je mudil kitajski zunanji minister Qian Qichen. S slovenskim zunanjim ministrom Lojzetom Peterletom sta podpisala več sporazumov in tako določila izhodišče za nadaljnje sodelovanje med državama. Gre za sporazum o kulturnem sodelovanju, o vzajemni zaščiti, promociji in spodbujanju naložb, o znanstveno tehnološkem sodelovanju ter protokolu o sodelovanju med zunanjima ministrstvom. Visoki gost iz Kitajske se je pogovarjal tudi s predsednikom republike Milanom Kučanom, premierom Janezom Drnovškom in predsednikom državnega zbora Hermanom Rigelnikom. Med drugim so se pogovarjali tudi o embargu na prodajo orožja republikam nekdanje Jugoslavije. Minister Qichen je obljubil vso podporo prizadevanju, da bi v Varnostnem svetu razpravljali o tem vprašanju. Sloveniji je po mnenju kitajskih sogovornikov stabilna in uspešna država na prehodu.

Nad. na 7. str.

Spomenik pesniku Francetu Balantiču v Našem domu, delo kiparja F. Ahčin.

50-LETNICA BALANTIČEVE SMRTI

Slovinci v Buenos Airesu smo se svečano spominjali 50-letnice tragične smrti enega največjih slovenskih pesnikov Franceta Balantiča, ki je kot domobranec zgorel v Grahovem leta 1943.

V imenu vseh rojakov je pripravil veličastno proslavo Naš dom v San Justu, katerega šola se imenuje po Balantiču, 28. avgusta letos.

Proslava se je pričela s petjem državnih himen in dviganjem obeh državnih zastav na dvorišču Našega doma, nakar je bil ob steni odkrit velik umetniški kip našega nesmrtnega pesnika, ki ga je že pred leti izdelal pokojni akad. kipar France Ahčin. Odkrila sta ga predsednik Doma Janez Albreht in voditeljica Balantičeve šole Angelca Klanšek. Kip je blagoslovil delegat prelat dr. Alojzij Starc, šolarji Balantičeve šole pa so oblečeni v narodne noše položili pred kip velik venec.

Predsednik Doma Janez Albreht je nato pozdravil vse obiskovalce in rojake. Med drugim je dejal:

„Z odkritjem spomenika Franceta Balantiča se pridružujemo trojnemu spominu:

Spominu smrti pesnika in domobranca Franceta Balantiča in njegovih sovrstnikov, ki so pred petdesetimi leti zgoreli kot borci in mučenci proti brezbožnemu komunizmu.

Spominjamo se tudi tragedije v Grčaricah in na Turjaku, kjer so bili s pomočjo okupatorjev pobiti naši mladi fantje.

Naša sanhuška skupnost se spoštljivo klanja vsem tem junaškim žrtvam.“

Angelca Klanšek, ki že 40 let vodi Balantičev šolo, je o zavetniku te nato dejala:

„Z veseljem in hvaležnostjo pozdravljamo med nami nov simbol zavetnika naše šole — kip Franceta Balantiča —, ki je delo našega umetnika-kiparja že pokojnega Franceta Ahčina, daroval pa ga je Našemu domu, zlasti mladini Zorko Simčič. Ta kip Balantiča naj bo vsem, ki se bomo na tem kraju z njim srečevali, klic k mladostnemu idealizmu, saj nam prav on kot mlad fant v svoji poeziji in v življenjem kaže zgled izgorevanja mladega človeka v delu za lepše srečnejše dni domovine.

Zato mladi, ki se zbirate v tem Domu, prisluhnite klicu tega mladega mučenca, ohranjajte, gojite in krepite v svojih srcih zdrav, plemenit zagon za ideale, za katere je Balantič daroval svoje življenje, gojite in ohranjajte zvestobo Bogu in daljni domovini.“

Tudi dr. Marko Kremžar je v svojem načelnem govoru orisal težave istih let in Balantičev odločitev za obrambo demokracije in svobode, kar je moral plačati z življenjem. Govor bomo priobčili zaradi pomanjkanja prostora v naslednji številki Svobodne Slovenije.

Vsi navzoči so nato skupaj zapeli himno Oče, mati...

V veliki gornji dvorani se je program razvijal dalje, to pot s poudarkom na kulturnem delu in orisu pesnika.

Slavna govornica prof. Miriam Jereb Batageljeva je v globokem in poetičnem nagovoru podala Balantičev pesniško globino. Govor objavljamo na uvodnem mestu.

Frido Beznik je nato pripravil z mladino veličasten prikaz pesnikovega dela. Na mogočno opremljenem odru — delo scenografa Toneta Oblaka — so nad 30 Balantičevih najlepših pesmi — skupaj s sonetnim vencem — recitali Nuška Belič, Cilka Bregar, Nevenka Godec, Janez Krajnik, Boštjan Modic, Gregor Modic, Irena Urbančič, Dani Zupanc in Pavlinka Zupanc, poleg teh pa še mladi učenci Balantičeve šole. Z umetniškim čutom, odlično pripravo in brezhিবno predstavitvijo so pred nas stopale poetične misli pesnika in nam polnile srce. Vmes pa je mladinski pevski zbor pod vodstvom Andreja Selana zapel nekaj primernih narodnih pesmi.

Naš dom v San Justu je duhovnega pokrovitelja svoje šole častno predstavil v vsej ljubezni, ki ga jo njega gojimo protikomunistični begunci in njih nasledniki. Pesnik je v duhu stopil med nas in nam položil svoje pesmi v srce, da se spet naužijemo slovenske besede in v soglasju z njim zapojemo hvalnico Bogu in slovenstvu.

Angelca Klanšek, Frido Beznik, Andrejka Selan, Anica Rode in druge učiteljice.

Voditeljica Balantičeve šole Angelca Klanšek ob nagovoru pred spomenikom.

Predsednik Našega doma Janez Albreht pri odkritju spomenika

Mladinski pevski zbor na odru pred sceno, delo Toneta Oblaka.

Recitatorke in recitatorji Balantičevih pesmi v režiji Frida Beznika.

Šolarji Balantičeve šole med zborna recitacijo

Fotografije: Marko Vombergar

Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti

RAST XXII na potovanju po Sloveniji

Skoraj leto dni smo se pripravljali na potovanje. Končno je le nastopil težko pričakovani dan odhoda v Slovenijo.

Nisem si mogla predstavljati, kako je tam. Toliko sem se učila o Sloveniji in skoraj nisem mogla verjeti, da bom stopila na našo ljubljeno zemljo. Vožnja z letalom je bila dolga, pa prijetna v družbi sošolk in sošolcev, ki so moji prijatelji. Na tem potovanju smo se še bolj zblížali. Letalo je pristalo v Frankfurtu, od tam smo poleteli na Brnik.

Ko smo stopili na slovenska tla, smo bili vsi ganjeni. Bili smo v naši drugi domovini naših staršev in starih staršev.

Takoj, ko smo pristali v Sloveniji, se je moje srce vznemirilo. Čutila sem, da nisem prišla samo v lepo deželo, kjer se lahko naužiš najlepše narave, ampak da je v tej prekrasni deželi nekaj, kar mi pripada. Nisem bila namreč v tujini, ampak doma. Čudno je, kajti od doma sem stopila na cesto, ki je vodila v svet in ta me je pripeljala drugam, toda tudi domov.

Slovenija, kako oddaljeno smo te čutili pred kratkim in vendar smo v štirinajstih urah stopili na domača tla. Nihče od nas se ni zavedal, kako je bilo to mogoče, trepetali smo. Od strahu? Ne! Bili smo ganjeni.

Na Kongresnem trgu so nas pričakovali sorodniki. Naši daljni, nepoznani sorodniki. Kako lepo so nas sprejeli, tako ljubeznivi in pozorni so bili do nas, da smo se počutili kakor doma. Doma? Kje smo mi doma? Tukaj in tam? Sorodniki so me hoteli pregovoriti, da bi ostala tam. Bi ostala? Še danes ne vem odgovora.

Srečali smo se s sorodniki, ki so nas prijazno sprejeli in z nami ravnali tako, kot da bi se poznali že od nekdaj. Bili so ljubeznivi. Čudili so se, da znamo slovensko govoriti in pisati. Takrat smo se zavedali, kaj pomeni, da so nas starši naučili slovensko govoriti, da je slovenščina naš materin jezik. V tistem trenutku smo se čutili poleg Argentinec tudi Slovence.

Ogledali smo si Ljubljano. Šli smo na Ljubljanski grad, v Akademijo znanosti in umetnosti, obiskali stolnico, frančiškansko cerkev, Tromostovje itd.

Sprejel nas je nadškof dr. Alojzij Šuštar. Prof. Alojzij Peterle, zunanji minister Republike Slovenije nas je povabil na kosilo, kjer je bil navzoč tudi dr. Vencelj.

Lepo je bilo, ko smo šli v Rovte. Tam so nas vaščani sprejeli oblečeni v narodne nprše. Postregli so nam s kruhom, sirom in žganjem. Rovtarski pevski zbor nam je zapel nekaj pesmi v pozdrav. Zvečer smo tam nastopili. Recitali smo pesem Povodni mož, odlomek iz Antigone ter zaplesali chacarero in pericón. Povabljeni smo bili na večerjo in po večerji na zabavo. Bila sem zelo vesela, ker sem lahko spoznala večino sorodnikov, ki živijo v tem kraju.

Potem smo se podali na Dolenjsko. Bili smo v Novem mestu, na Otočcu, v Metliki, Črnomlju, v Stični, na Muljavi in v Kočevskem Rogu. Tu nas je spremljal domobranec France Dejak, ki nam je pripovedoval, kaj se je tam zgodilo.

Zdaj pridem ven na sonce in nekje zagledam lesen križ. Pod križem gori cela vrsta svečk. Žal ta križ označuje kraj trpljenja, joka, smrti. Zavedla sem se, kakšno mučenje se je tukaj zgodilo, koliko žrtev, koliko žalosti. Te misli me ranijo globoko v srce in ni mi mogoče ustaviti solz, ki se prikažejo v mojih očeh, mi tečejo po licih in

padajo na tla, kamor so padale mnoge druge solze, kamor so padala trupla naših mučencev, naših domobrancev.

Pojdem na Štajersko...

Da tudi na Štajerskem smo bili. V Mariboru smo imeli sprejemno večerjo s škofom Krambergerjem in župnikom. Bili smo na Ptujski gori, v Murski Soboti, v Logarski dolini, na Trojanah, v Teharjah. Umetno jezero na kraju, kjer so grobišča...

Moje srce je potrto, ko vidim, da na trupla ne padajo solze ampak smeti. Duševno izmučena sem, ko vidim, da zakrivajo našo resnično zgodovino pod vodo...

Po trenutkih žalosti se solze posuše, zopet zasije sonce. Znajdem se v objemu mogočnih gora.

Jaz pa pojdem na Gorenjsko...

Odpeljali smo se na Gorenjsko; zdi se mi najlepša pokrajina Slovenije. Bled, Bohinj, slap Savica in Vintgar so čudoviti kraji. Na Brezjah smo imeli sv. mašo. Prosili smo Marijo za vse naše domače, da bi ostali zvesti Bogu, pa tudi za Slovenijo.

Najlepše je bilo na Bledu. Tam vidiš prekrasno, čisto jezero, ob njem na pečinah grad in sredi jezera otok, kjer stoji cerkev. Ko zahaja sonce, je tam najlepše. Med oblaki se prikažejo žarki, kot da je sam Bog pogledal na svet. Da, samo cerkev je na otoku, kaj drugega bi bilo odveč sredi tega zemeljskega raja.

Bili smo na Koroškem pri zibelki slovenstva. Ogledali smo si Celovec, hišo Mohorjeve družbe itd. Na Krnskem gradu in pri Gospe Sveti smo se spomnili ustoličenja slovenskih vojvod. Šli smo preko Vetrinja, nastopili na kulturnem večeru pri Št. Primožu in se vrnili v Slovenijo.

Po ogledu Koroške smo imeli prost teden, da smo lahko obiskali sorodnike.

Zelo mi je bilo všeč, ko sem preživela šest dni pri sorodnikih, čeprav so moji stari strici in mali bratanci. Veliko smo se pogovarjali, peli. Skupaj smo preživeli krasne trenutke, ki jih nihče ne bo pozabil, ne oni ne jaz. Spodbujali so me, naj se še naprej učim slovensko in to s ponosom in dobro voljo. Težko mi je bilo, ko sem se morala posloviti od svojih sorodnikov.

Po tem veselem tednu smo odšli na Primorsko. V Kopru smo bili pri sv. maši, katero je daroval škof Pirihi. Bili smo na uredništvu Ognjišča, tam so nam podarili knjige. Ogledali smo si mesto Piran, se odpeljali v Portorož, kjer smo se kopali v Jadranu. Odpravili smo se v Trst, tam smo se sprehajali po mestu in si ogledali cerkve. Vrnili smo se preko Gorice, kjer smo zvečer nastopili v kulturnem domu. Drugi dan smo obiskali Škocijansko jamo. Pa tudi v Postojni smo se ustavili in si ogledali to čudo. Omamljeni po vseh teh lepotah smo se vrnili v Ljubljano.

Prišel je čas odhoda.

Zopet smo se zbrali na Kongresnem trgu in se odpeljali na Brnik. Med potjo sem še zadnjič opazoval to prekrasno pokrajino, domovino Slovenijo. Pripeljali smo se na letališče. Tam je bila večina mojih sorodnikov. Vsi so mi naročili pozdrave, vsi so bili veseli, da smo se spo-znali, s solzami v očeh smo se poslovili.

Slovenija, vedno boš v mojem srcu.

To naše potovanje bo zmeraj globoko v spominu, ker je bilo zelo važno v mojem življenju. Zavedam se, da sem tudi Slovenka, da je Slovenija tudi moja dežela.

Rast XXII pri Sv. Primožu na Pohorju.

Ob križu pri jamah v Kočevskem Rogu.

Sprejem pri nadškofu dr. Alojziju Šuštarju.

V Kopru pri škofu Pirihi in uredniku Ognjišča Boletu.

Slovenija, lepa si in ostala mi boš v najlepšem spominu!

Gornje besede so vzete iz domačih nalog, ki so jih študenti pisali v Srednješkolskem tečaju.

RAST XII. se zahvaljuje svojim staršem, ki so jim omogočili to potovanje v Slovenijo. Hvala lepa profesorjem srednješkolskega tečaja, ki so nas vsa ta leta poučevali slovenski jezik. Najlepša hvala spremljevalcema Ivani in Franciju ter vsem, ki so jih v Sloveniji in drugod tako prisrčno sprejeli.

XXIV. GLASBENI VEČER

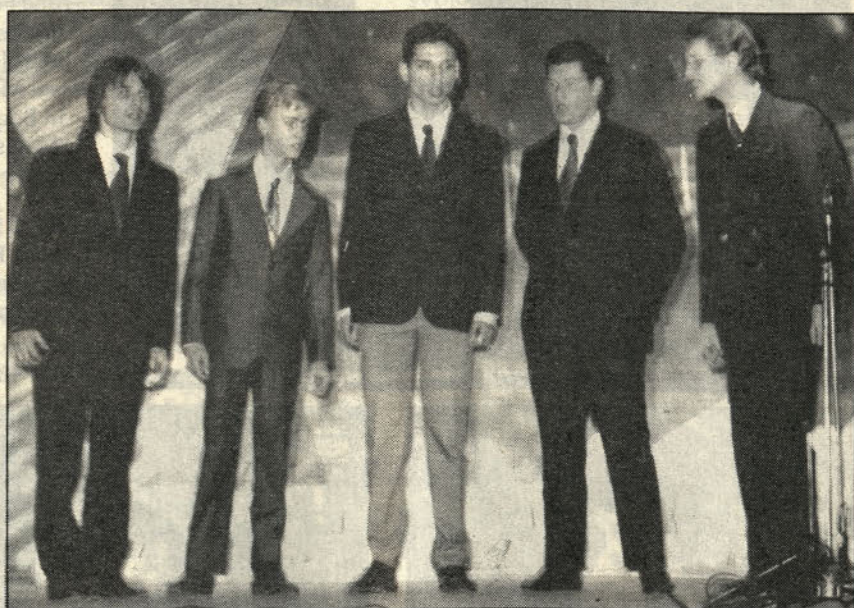
sobota, 21. avgusta v Slovenski hiši

Damijan Markež igra Chopina.

Valentin Markež igra Chopina.

Kvintet Slovenske vasi (vodi Franci Pavlič CM).

Andrej in Franci Grilj s kitarama.

Orkester iz Slovenske vasi v Lanusu.

Tone Vivod igra na tolkala.

Mladinski pevski zbor iz San Justa (vodita Andrejka in Andrej Selan).

Orkester „Rock & Polka“.

Moški zbor iz San Justa (vodi prof. Andrejka Selan).

GOSPODARSKI VESTNIK

Slovenske Latinskoameriške Trgovske Zbornice

SLOVENSKO-LATINSKOAMERIŠKA TRGOVSKA ZBORNICA v Buenos Airesu sporoča, da je argentinska carinska uprava (Administración Nacional de Aduanas) dodelila Republikli Sloveniji posebni kodeks št. 499 za vso trgovsko izmenjavo med obema državama (uvoz-izvoz).

vnosti. Že prve dni je bila v celoti razprodana.

DOVOLJENJA ZA RUSIJO je dobilo gradbeno industrijsko podjetje Pionir iz Novega mesta. To je prvo slovensko podjetje, ki je dobilo dovoljenje za gradbena dela.

KOMPASOV POSLOVNI IMENIK SLOVENIJE v knjigi in disketi je mogoče dobiti v 128 državah sveta. Kompassove poslovne imenike poznajo na petih celinah. Mednarodno sprejet sistem kvalifikacije omogoča, da jih povsod zlahka razumejo in tudi uporabljajo. Tudi slovenskega!

SLOVENIJA NAPREDUJE. Evropska banka za obnovo in razvoj je pred kratkim objavila pregled gospodarskih gibanj v 25 državah svojega območja, s posebnim poudarkom na bančništvu. Pri tem opozarja na glavne napake socialističnega sistema. Iz poročila izhaja, da Slovenija še kar zadovoljivo napreduje pri sanaciji svojih bančnih ustanov.

KNJIŽNA NOVOST. Izšla je nova knjiga, ki jo je uredil Dušan Snoj pod naslovom ES — Slovenija in notranji evropski trg.

NAJVEČJA VELEBLAGOVNICA V SLOVENIJI. 16. avgusta so slovesno odprli INTERSPAR, trgovski center na Šmartinski cesti 152 C. Ima 17.700 kvadratnih metrov pokrite površine. V njem je 16 prodajal in restavracij. Ima pa tudi 800 brezplačnih parkirnih mest. Naložba več partnerjev znaša več kot milijardo in pol tolarjev.

VIŠJE PLAČE IN POKOJNINE. V juniju so se v Sloveniji zvišale plače in pokojnine za 2,7 odstotka. Tako bo najvišja pokojninska osnova 133.476 SIT, kmečka pokojnina pa 11.711 tolarjev. Povprečna junijska neto plača je znašala v juniju 44.789 tolarjev.

KAR 505 VINSKIH VZORCEV so ocenili na že 19. ocenjevanju slovenskih vin iz treh vinorodnih okolišev (podravskega, posavskega in primorskega). Lani je bilo 247 vzorcev, leta 1991 pa 331 in leta 1990 le 199. Komisija je imela težavno delo. Opazila je sicer nekatere manjše napake pri kletarjenju. Toda kljub temu niso niti enega vzorca izločili zaradi slabe kakovosti. Podelili so 16 priznanj (14,01 do 15 točk), 29 diplom (16,01 do 17 točk); 154 srebrnih medalj (17,01 do 18 točk); 270 zlatih medalj (18,01 do 20 točk). Poleg tega so pa podelili tri šampione in to za merlot vina Koper letnik 1958 z oceno 18,98; za sivi pinot letnik 1992 iz Maribora (Peter Erznožnik) in za suhi jagodni izbor letnik 1990 Stanka Čurina iz Koga z oceno 19,67. Vsa razstavljena vina bo moč tudi pokusiti v torek, 24. avgusta na 31. mednarodnem kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni, ko bo dan vinogradnikov.

43. MEDNARODNI SEJEM V KRANJU je bil slovesno odprt 13. avgusta. Notranji minister Ivo Bizjak je med drugim dejal, da ne bi škodil večji red med slovenskimi sejmarji. Posebej pri organizaciji specializiranih sejmov, sicer se jih bodo tujci izogibali.

PIŠKOTI IZ MEDEXSA. Podjetje Medex, največje specializirano podjetje za izvoz in uvoz medu ter predelavo čebeljih pridelkov v dietetične izdelke, je sklenilo pogodbo s italijanskim podjetjem Crich. Od njih je kupilo proizvodno linijo, na kateri bodo pekli devet vrst piškotov. Vrednost naložbe je 3 milijone nemških mark.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

11. septembra

1 dolar	116,22 SIT tolarjev
1 marka	72,19 SIT tolarjev
100 lir	7,46 SIT tolarjev

Fotografije:
Marko
Vombergar

Oprema in
scena odra:
Tone Paulič;
Luči in zvok:
Janez Jereb,
Pavel Malovrh
in Bogdan
Magister.

Duet
Cvetka Kopač -
Luka Debevec,
spremljava
Ivan
Vombergar.

Bas-baritonist Marko Fink.

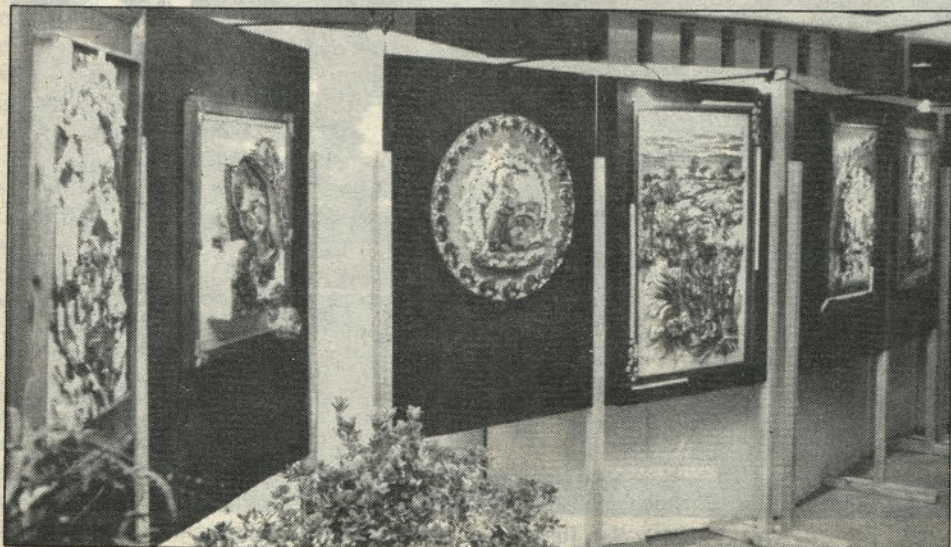
Prof. Ivan Vombergar.

Basist Luka Debevec.

Mezzosopranistka Cvetka Kopač.

V vhodni hali Slovenske hiše je razstavljal svoja rezbarska dela Božo Urbančič.

HMELJARJI so si zdaj že oddahnili po spravilu pridelka. Letos je bilo to delo končano skoraj dva tedna prej kot običajno. Vseh podatkov še nimajo zbranih, vendar v hmeljarski družbi Slovenije računajo, da so tisti, ki so vključeni v družbo letos pridelali okoli 3200 ton hmelja, preostali pa še kakšnih 200 ton. Letos naj bi torej na slovenskih hmeljiščih zrastle okoli 3400 ton hmelja, kar pa je manj od povprečja. Večina letošnjega pridelka je že prodana, za neprodani del pa obeti niso dobri, kajti na svetovnem tržišču cena hmelja močno upada.

NA OSREDNJI letni prireditvi mednarodnega instituta za izbor kakovosti Monde Selection v Bruslju sta bila letos nagrajena tudi slovensko vino in pivo. Kerner letnik 1990, ki sta ga pridelala Franci in Zlatka Cvetko iz Kogla je bil odlikovan z bronasto medaljo, Unionovo svetlo pivo prav tako z bronasto, Unionov Pils original in Premium pa sta dobila srebrno medaljo.

SLOVENSKI PRIDELEK SADJA, predvsem pa jabolk, bo letos kljub suši obilnejši od lanskega. Cene še niso povsem določene, vendar strokovnjaki pravijo, naj bi bila najbolj kakovostna jabolka okoli 50 tolarjev za kg, slabše pa od 25 do 30 tolarjev. Ne glede na dokaj dober pridelek in na nekoliko slabši pridelek v državah evropske skupnosti, pa se sadjarji bojijo, da bi se v jesenskih mesecih ponovilo dogajanje iz minulega leta, ko so na slovensko tržišče v velikih količinah prihajala jabolka in drugo sadje iz Italije zaradi česar so domača jabolka ostala v hladilnicah.

INŠPEKTORJI Službe družbenega knjigovodstva so do konca avgusta izvedli revizijske postopke v 86. od skoraj tisoč slovenskih podjetij, v katerih naj bi doslej opravljeno lastninsko preoblikovanje šlo v breme družbenega premoženja. Revizijski postopki so končani v 28. podjetjih, pri čemer je že zdaj jasno, da je prav tam, kjer je bilo kršitev veliko in kjer je oškodovanje znatno, najteže priti do ustrezne dokumentacije in ključnih ljudi. Strokovnjaki te službe ocenjujejo, da utegne škoda ob koncu revizijskih postopkov doseči več kot 33 milijard tolarjev. Levji delež zlorab še vedno odpade na znamenite By-passe firme

V SOBOTO 2. t. m. se je v Celju končal letošnji 26. MEDNARODNI OBRтни SEJEM. Čeprav je bil za dan krajši kot pretekla leta, si ga je ogledalo okoli 240.000 ljudi, razstavljalcev je bilo 1740 iz 18 držav, pa so bili s poslovnimi učinki izjemno zadovoljni. Kar 85 odstotkov vseh jih je zagotovilo, da bodo na sejem prišli prihodnje leto.

UPORABA RAZLIČNIH ENERGETSKIH VIROV. Multivak, izdelek, ki omogoča ekonomično ogrevanje z uporabo različnih energetskih virov, je Toplotna tehnika Tone iz Velenja na mariborskem sejmu predstavila kot svetovno novost.

SLOVENIJA NA URALU. Osemnajst slovenskih podjetij se je o organizaciji Slovenijalesa predstavilo na razstavi z imenom „IZDELANO V SLOVENIJI“. Razstava je bila v mestu Pern na Uralu. Na 200 m² površine so predstavili prehrabne izdelke, blago za široko potrošnjo, kozmetiko in konfekcijo. Razstava, ki je bila tudi prodajna je imela velik odmev pri tamkajšnji ja-

